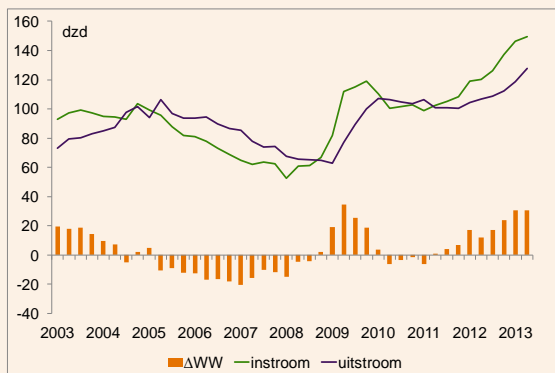
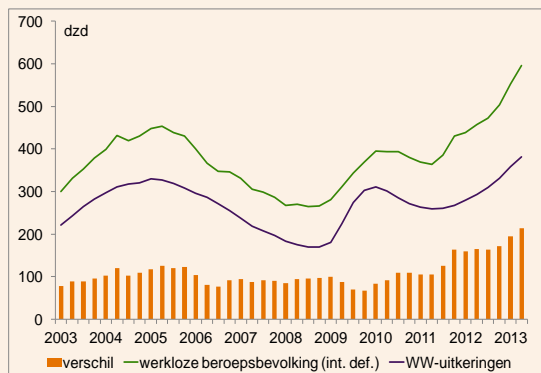

Waarom heeft een kleiner gedeelte werklozen een WW-uitkering?

De werkloosheid loopt sinds medio 2011 weer op. Daarbij neemt ook het aantal WW-uitkeringen toe, maar deze stijging is duidelijk minder groot. Het verschil tussen het aantal werklozen en het aantal WW-uitkeringen neemt dus toe (linkerfiguur) en bedraagt op dit moment circa 215.000 personen. Hoe kan het dat een steeds groter gedeelte van de werklozen geen WW-uitkering ontvangt?

Een eerste verklaring is dat de werkloosheid oploopt door een groeiend aantal personen dat de arbeidsmarkt opstroomt zonder werk te vinden. Deze onsuccesvolle toetreders (voornamelijk schoolverlaters en herintreders) hebben over het algemeen geen WW-rechten waardoor zij wel werkloos zijn, maar geen WW ontvangen. De sterke groei van hun aantal vanaf medio 2011, weergegeven door de paarse balken in figuur 2.11 in hoofdstuk 2, valt samen met de groei van het verschil tussen werkloosheid en WW. Sinds eind 2012 wordt de oploop van de werkloosheid ook gedreven door een groeiend aantal personen dat zijn werk verliest, weergegeven door de groene balken. Baanverliezers kunnen afhankelijk van hun arbeidsverleden wel aanspraak maken op een WW-uitkering.

Verskil werkloosheid en WW (links) en in- en uitstroom WW (rechts)

Bron: CBS. Zowel de werkloze beroepsbevolking (internationale definitie) als het aantal WW-uitkeringen is gecorrigeerd voor seizoenspatronen.

Nu in recente kwartalen de werkloosheid meer gedreven wordt door ontslag, zou de WW naar verwachting relatief sterker meebewegen met de werkloosheid. Dit is echter niet het geval: het aantal werklozen zonder WW neemt nog steeds toe. De duur van de recessie speelt hierin een belangrijke rol; de aanhoudende laagconjunctuur zorgt ervoor dat meer werklozen hun volledige WW-duur benutten. Wanneer zij daarna actief op zoek blijven naar werk, blijft de werkloosheid gelijk terwijl het aantal WW-uitkeringen afneemt (a). De rechterfiguur laat zien dat de instroom in de WW sinds het derde kwartaal 2012 sterk toeneemt, evenals de ontslagwerkloosheid. De uitstroom is daarbij echter eveneens gestegen, vooral door beëindiging vanwege 'niet-werkhervatting', zoals het bereiken van de maximale WW-duur. Het aandeel WW'ers dat de maximale duur bereikt, is vanaf 2003 geleidelijk gestegen als gevolg van een verkorting van de maximale WW-duur. De aanhoudende recessie veroorzaakt een verdere stijging. Op dit moment vindt 38% van de WW'ers geen baan tijdens hun WW-duur (b). Een andere verklaring is de stijging van het aandeel baanverliezers met een flexibele arbeidsrelatie. Zij hebben doorgaans slechts beperkte WW-rechten. Werkloze zelfstandigen dragen ook bij aan het verschil tussen werkloosheid en WW, omdat ook voor hen geldt dat zij wel werkloos zijn, maar geen aanspraak maken op WW.

Is het grotere gedeelte werklozen zonder WW een structureel of een tijdelijk fenomeen? De toename van flexwerkers en zelfstandigen is een structurele verandering. De komende jaren kan het verschil tussen WW en werkloosheid verder toenemen. De arbeidsmarkt blijft dit en komend jaar namelijk ruim waardoor toetreders moeite blijven houden om snel werk te vinden en de uitstroom uit de WW voor een belangrijk deel plaatsvindt door het bereiken van de maximale WW-duur. Daar staat tegenover dat een toename van ontslagwerkloosheid het verschil minder snel zou doen toenemen.

(a) Anderzijds blijkt dat ongeveer de helft van de WW-gerechtigden in 2011 niet werkloos was. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om personen die naast hun loon een aanvullende WW-uitkering ontvangen (werkzame beroepsbevolking) of om personen die niet zoeken of (meteen) beschikbaar zijn voor werk (niet-beroepsbevolking). De absolute omvang van deze groep is echter stabiel waardoor dit geen invloed heeft gehad op het gat tussen werkloosheid en WW. Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek.

(b) UWV [Kennissverslag 2013-2](#), augustus 2013.